

БРОЈ 24.

ГОД. VIII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ
ЦЕНА ЗА СРВИЛУ :

на годину	6 дин.
за пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 3. Јуна 1890.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слати упутницом на општински суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

На збору грађана вар. Београда, који је држан 29. ов. мес., није дошло онолико гласача, колико се чланом 13. зак. о општинама захтева, па да радња зборска може бити пуноважна.

Према томе Суд општине вар. Београда, на основу наређења у поменутом члану зак. о општинама, позива грађане београдске на

ДРУГИ ОПШТИНСКИ ЗБОР
који ће се ради решења истога питања држати

У НЕДЕЉУ 3. ЈУНА 1890.

И па овоме Збору Грађани ће гласати да ли одобравају или не одобравају:

1.) Да се општина београдска за грађење зграда за основне школе, за грађење водовода, кеа, клинице и канализације, за суделовање у грађењу антрпоа и за грађење модерне калдрме, задужи са 10,000.000 динара ефективних.

2.) Услови зајма да буду ови:

а.) интерес и отплата на ефективни капитал не смеју бити већи но што је то одобрено законом о варошкој трошарини у Београду од 13. јуна 1884. год. који у своме 3. члану каже: „но услови овога зајма не могу бити тежи него што су код управе фондова;“

б.) Да рок отплате несме бити краћи од $23\frac{1}{2}$ нити дужи од 50 година.

Збор ће почети у 8 часова из јутра а бирачи могу долазити на изборно место до 6 час. у вече, у које време престаје даље пуштање гласача на Збор.

Сваки грађанин, који жели уверити се јели у азбучни списак уведен, може то учинити до дана збора.
— Спискови гласача за све квартове изложени су у благајном одељењу општинског Суда.

Гласање ће се вршити по одељцима варошким и то у овим зградама:

а) за кварт варошки — у основној школи код саборне цркве (дубровачка улица);

б) за кварт теразијски — у теразијској м. школи (улица два јаблана);

в) за кварт дорђолски — у основној мушкијој школи (душанова улица);

г) за кварт савамалски — у основ. муш. школи (савска улица преко пута кварта);

д) за кварт шалилуски — у основној мушкијој школи (школска улица) и

ђ) за кварт врачарски — у основној мушкијој школи (пријепољска улица спрођу војне болнице)

Бирачки одбори остају исти, који су били и на првом збору, 29. ов. месеца. длука, која се донесе на овоме другом збору огласиће се за пуноважну ма колико гласача буде на збор дошло, према четвртом ставу тачке в.) члана 13. зак. о општинама.

Од стране Суда општине вар. Београда 30. Маја 1890. АВр. 887.

XVI. Наредба

(о чишћењу улица)

Позван и од стране надзорне власти, Суд општине вар. Београда, у интересу јавнога здравља а на основу 1. тачке 36. члана зак. о општинама

наређује:

да се од данас све улице без разлике чисте редовно два-пут недељно и то сваке Среде и Суботе.

Чишћење ће се вршити од 10. час. увече па до 6 изјутра сутра → дан, кад је коме угодније.

Према томе грађанство ће се у будуће управљати по овој наредби, а кућње старешине биће и одговорни за свако невршење њено.

Од стране Суда општине вар. Београда 2. Јуна 1890. год. ЛВр. 404.

ИЗВЕШТАЈ

ТЕХНИЧКО-ФИНАНСИЈСКЕ КОМИСИЈЕ ОДБОРУ БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

(наставак)

4. Канали.

Како год што су скоро сви грађани сложни у томе, да се водовод мора што пре градити, држимо да су још сагласнији и у томе, да Београд не може више опстати без модерне канализације, па макар нас ова стала и знатнијих жртава. Ако немамо добро канале, сам водовод неће нам много побољшати здравствене прилике, јер варошко земљиште збоглог нечистоће, која се у њу упија, постаје сваким даном све нездравије. Простим рачуном налазимо, да се нужничке јаме у Београду пуне сваке године са преко 20 милиона килограма људских измета, а у помијаре и по авлијама просипа се годишње преко 146 милиона килограма помија, те према томе, целокупна нечистоћа која кужи београдско земљиште, износи годишње више од 166 милиона килограма. Ово је пак огромна количина, која је у стању да за неколико година окужи сво земљиште. Како нагло напредује у Београду ово кужење, најбоље нам показују многи београдски бунари, који су до пре неколико година давали добру пијаћу воду а сад више нису ни заштита.

Да би и питање о канализацији решио што потпуније, одбор општински, поверио је проучавање истога сталноме техничкоме одбору за извршење претходних радова за водовод вароши Београда, коме је ставио у задатак да одреди систему канализације и приближну суму, која ће се морати утрошити за израду канала.

Одбор је свој посао свршио и 11. ов. мес. поднео је извештај који је општински одбор и усвојио *).

Са обзиром на систему канализације коју је технички одбор предложио, на дужину београдских улица, на то, шта је стала канализација на 1 м. дужине, у варошима које су канализацију већ извршиле, и на послетку, са обзиром на то, што су се 1887. године нудили извесни предузимачи да канализацију Београда изврше за 2,750.000 динара у злату, технички одбор је са довољном сигурношћу нашао: да ће нас цела канализација стати око 3 милиона динара.

Ако и овде рачунамо годишње 6 на сто на име

*) Види штампан извештај техничког одбора о канализацији Београда, од 11. Маја 1890. год.

интереса и 2 од сто на име отплате, требаће нам за канале годишње 240.000 динара.

Свуда у свету, грађани једне вароши плаћају извесну годишњу таксу за то, што своје нужнике и помијаре спроводе у канале, па ће то по себи се разуме, и Београђани морати плаћати за употребу канала, те услед тога и канали не могу доћи на терет општинскоге буџету.

Да пак Београђани неће плаћати за канализацију више но што сад плаћају за изношење нечистоће из нужника и помијара, доказаћемо доцније, а сад да пређемо на ке и антрпое.

5. и 6. Ке и Антрпоји

Кад Београд утроши велике суме на своје уређење, онда се мора побринути и о томе: да одржи, и још више подигне свој значај, прве трговачке вароши у нашој отаџбини, да још више привуче у се како извозну тако и увозну трговину. На развитак трговине у једној вароши која лежи на пловној реци (а Београд их има две) врло јако утичу удобности које се трговини стављају на расположење, а те су, на првоме месту утврђена обала подесна за пристајање, истоваривање и утоваривање лађи, и антрпоји или трговачка сместишта. С тога Београд мора што пре набавити нужне суме и за грађење кеа и антрпоа.

Како је држава вољна да у најкрајем року при ступи утврђивању савске обале и грађењу антрпоа, само ако је општина у томе подпомогне, то је Београд у своме сопственом интересу дужан да у најкрајем року набави потребну суму и за овај посао. По плану који је грађен у министарству грађевина са грађењем кеа одпочело би се одмах, чим се новац набави, а од антрпоа сад би се саградили најпотребнији, а остали би се дизали поступно према потреби.

Према доста тачноме предрачуцу, за грађење ових антрпоа и кеа, треба општина да има на расположењу $1\frac{1}{2}$ милион динара и то 1 милион за ке а $\frac{1}{2}$ милиона за суделовање при грађењу антрпоа.

Кад се једном обала љуцки утврди, онда ће и приход од обаларине, који је данас са свим незнатај бити много већи, а за употребу антрпоа, мораће сваки платити извесну суму кирије, те ће према томе ке и антрпоји из својих прихода плаћати годишњи ануитет од 120.000 динара, који је потребан за горњу суму.

(наставите се)

Рад општинског одбора

XXIII. РЕДОВНИ САСТАНАК

7. маја 1890. год.

Били: Председник г. Никола П. Пашић, члан суда г. Светозар Карапешић, чланови одбора: г. г. Р. Драговић, К. Б. Михаиловић, В. Николић, Р. Петровић, Ј. Станковић, М. Цветковић, Љ. Јовановић, М. Велизаревић, М. Капетановић, К. П. Михајловић, М. Ј. Марковић, Н. Л. Милишић, Н. Р. Поповић, Др. М. Т. Леко, М. Јовановић, Ђ. Димитријевић, С. Х. Милићевић, Ђ. Најдановић, А. Ј. Оданић, С. Ј. Ачиријел, Л. Дајшковић, А. Шток, Ј. Симић, Ђ. С. Новаковић, Ј. Петковић, Ђ. Николић, М. С. Дечић.

I.

Пре дневнога реда прочитан је и без измена усвојен записник одлука из седнице од 30. пр. мес.

II.

Председништво саопштава да је лицитација за набавку плоча и ивичног камена и израду тротоара, држана 4. ов. мес. и остала на Мијаила Стефановића предузимача из Ниша овако:

- а.) набавка плоча по 13·70 дин. од кв. мет.
б.) набавка пвичног камена 6·05 од курен. мет.

в.) постављање тротоара по 1·89 од кв. метра.

Услед овако неповољних цена, председништво је сазвало предузимаче и захтевало да учине новољније понуде, те да општина не буде приморана да посао у својој режији ради.

Понуде су тада поднели предузимачи: Себ. Рош, М. Стевановић, Маша Димић и Ф. Тонито; али слажући се са мишљењем председништва, да ни једна од тих понуда није ипак довољно повољна — Одбор овлашћује: председништво, да или распише нову лицитацију, или предузме друге кораке да би се новољније цене постигле.

III.

Грађевинско одељење подноси реферат, да З. о. м. на лицитацијама за грађење калдрме у улицама: „крагујевачкој“, савској и „мајданској“ није било лицитаната, а после лицинације добивене су понуде:

а.) За грађење калдрме у крагујевачкој улици од Ристе Крстића из Београда и Милоша Пиндића из Јагодине. — Први нуди да калдрму ради са дотераним каменом по 5·50 и са обичним по 3·18 од кв. метра, а други по 5·50 са обрађеним и по 2·80 са обичним ломљеним каменом.

б.) За грађење калдрме у „савској“ и „мајданској“ улицама од Милана Пиндића и од Ристе Крстића. Први нуди да по условима калдрму са обрађеним каменом ради по 6·40 од кв. метра а други пристаје са 40 пара јевтиње.

Сматрајући да су цене ових понуда доста добре, Одбор овлашћује председништво да или покуша постићи још ниже цене, или, ако то не буде могуће, понуђачима посао уступи

IV.

Грађевинско одељење подноси реферат да су држане две лицитације за претрес калдрме ових улица:

- а.) „савског стоваришта“ „европске“ и „богојављенске“
б.) „херцеговачке“ и „босанске.“

Прва лицитација 4. о. м. остала је на Стојана Анастасијевића по 1·13 дин. од кв. метра, — После лицитације понудили: Милан Пиндић 1·00 а Ђорђе Петровић 0·95 дин.

Друга лицитација 5. пр. мес. остала на Настаса Крстића по 69 $\frac{3}{4}$ п. дин. — После лицитације понудио Ђорђе Петровић по 65 п. д. од кв. метра.

Налазећи да су цене речених понуда, које су добивене после липитације, повољне — Одбор овлашћује председништво: да према своме нахођењу даље поступи и послове понуђачима уступи.

V.

Председништво саопштава да је после дужег преговарања са овлашћеницима општине бањичке најзад потписан уговор о вакупу трахитског каменог мајдана, према ранијем решењу и пошто се чињеним пробама показало, да ће камен бити употребљив. Београдску општину уговор везује од дана одборског одобрења, а на име годишње закупнине општина београдска плаћаје бањичкој општини годишње 1440 дин. стим да за 20 год. има права из године у годину продужавати уговор а да за то време нико други сем беогр. општине не може мајдан експлатисати.

По саслушању уговора, Одбор је решио: да се исти усвоји; да се вађењу камена одмах приступи, и још овог лета са истим калдриши неколико раскрници, да би се у практици увидел колика је издржљивост камена.

VI.

Председништво саопштава да је на дневном реду извејаштава комисије о претходним радовима за подизање нових зграда за осн. школе.

Како је извештај штампан и свима одборницима на време раздат, а у прошлјој седници по саслушању извештаја у целиости вођена начелна дебата, то се прешло на оцену предлога комисијских, а за тим одлучено:

а.) да се на 10 места, као што је у извештају комисије предложено, подигну нове зграде за београдске основне школе;

б.) да се одмах за израду плана школске зграде за дунавски крај, који ће бити образац, распише стечај с овим наградама: прва 1600 дин. (1000 за план а 600 кад се општина поднесу и детаљи) и други 600 динара, а општина задржава

право да може откупити и друге планоче, који не буду нарађени; и

в.) да се председништво наше општине постара, да у што краћем року нађе нужнога земљишта за подизање школских зграда и у оним крајевима вароши, где за сада општина нема свога земљишта; а то је на Сави, ист. врачару, и на Јалији, па да о резултату тога рада, а према напоменама, које се односно тога питања у овоме извештају налазе, најдаље до 1. августа ов. год. извести општ. одбор како би се и то питање на време решило.

VII.

По саслушању акта скр. команде о наредби за исправку војних спискова и превођење обвезника у позаве према новом војном закону — решено: да се у комисију позивају одборници по квартовима и наизменично.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Зелени Венац. Као што смо у своје време јавили, преко 300 грађана београдских молили су да Одбор општински одобри на Зеленоме Венцу слободну пијацу.

Пошто се тачним прегледом азбучних спискова потврдило да више од 300 потписника поднесене молбе имају право гласа на општинском збору, то је Одбор општински у седници својој од 9. пр. мес. донео закључак да је молбом грађана испуњено оно што прописује трећа тачка чл. 79. зак. о општинама, и да се по томе тражење грађана има уважити.

Према овоме, Суд општине прогласио је Зелени Венац за слободну пијацу, чим се са закупцем свршио што је по уговору потребно.

Измена. У распореду годишњих испита по основним школама, који смо објавили у претпрошлом броју, учињене су две измене за испите јалијских школа. Тако: 4. Јуна држаће се испит у *припремном* а 18. Јуна у I разреду *мушки* школе. Према томе 25 Јуни отпада.

Наредба. Недавно смо јавили да је општинска управа намерна да за редовно оджавање чистоће по улицама заведе што потпуније мере, каквима се служе друге, напредније општине; али за неко време још, мора се остати при досадањем начину: да за чистоћу испред приватних имања воде старање па и одговорност они који у дотичним домовима живе.

Доносећи данас наредбу општинског Суда о чишћењу улица, обраћамо пажњу на време у које се од сада чишћење има вршити.

Допустити да се и даље улице чисте пред веће кад је кретање становништва скоро веће но преко дан — значило би не спаси се једнога зла, које је одавна било могуће отклонити.

Таксе. Одбор општински изменио је и у неколико допуњио таксе, које је за забаве по јавним локалима одредио општински Суд.

Те ново прописане таксе доносимо и данас.

Лicitације. Прва лицитација којом су 15. пр. м издавани под закуп плацеви општински у б. већецији за дрварнице, није испала повољно.

С тога је Одбор општински решио да се држи друга лицитација, и плацеви издаду под закуп онима, који даду највише цене, без погледа на то ко данас држи плацеве под закуп.

Чинимо пажљивим данашње закупце: објављујући лицитацију на четвртој страни.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИГАЦИЈЕ

У понедељак 4. ов. мес. држаће се друга јавна лицитација којом ће се издати под закуп они плацеви општински у барима венецији; на којима су дрварнице.

Лицитација ће се отворити у 9 и трајати до 12 а по том продужити у 3 и закључити у 6 час. по подне.

Услови се могу разгледати на лицитацији, која ће се држати испред кафане и. Косте Димитријевића

Од стране Суда општине вар. Београда 1. Јуна 1890. СБр. 8845.

НАРЕДБА

Пошто све већма наступају топли дани, то се на основу 1 тачке 36 зак. о општинама

наређује:

да продавци пијачни од 1. Јуна т. г. могу на пијацама само до 11 час. пре подне држати оне производе који лако труле, а после тога доба морају их одмах са пијаце односити.

Ко се не буде повноавао наредби, одговараће по §. 365. каз. закона.

Од стране Суда општине вар. Београда 16. Маја 1890. год. АБр. 369.

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

a. За свирање муш. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта до — — — — — 5 д.
б. За свирање са певањем вештака од 1 концерта — 5 д.
в. За свирање женског оркестра (Damen-Capele) — — 20 д.

II.

a. За 1 игранку у локал. I-ог реда — — — — 30 д.
б. „ 1 „ „ II-ог „ — — — — 20 д.
в. „ 1 „ „ III-ег „ — — — — 15 д.

III.

a. За панораму на дан — — — — — 5—10 д.
б. Разне представе и показивање вештина, дневно 10—50 д.
в. за манажерије и музеуме — — — — — 5—15 д.
г. Циркус од преставе — — — — — 10—20 д.
д. За забаве „Тингл-Тангел“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера — — — — — 50 д.

IV.

За друге врсте забаве које овде нису предвиђене решаваће општински Суд засебно.

НА ЗНАЊЕ

Никаква јавна забава у општини београдској не сме се давати без предходне дозволе општинског суда. Догодили се да у коме локалу буде забава изненадно приређена газда од радње дужан је одмах сутра дан пријавити се накнадно општинском суду да таксу плати; но ово изузеће важиће само тада и тако, ако одиста није било времена да се предходно пријава учини.

Ко год се не би овог прописа придржавао поред наплате таксе, подврћиће се и казни.

Од стране Суда општине вар. Београда 28. маја 1890. АБр. 839

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО:

а). за чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0,40 д.
б). за неузидан шпархерд	0,40 "
в). за узидан "	0,80 "
г). за велики узидан шпархерд у гостионици	1,00 "
д). за чишћење димњака од два спрата	0,40 "
ђ). за чишћење простог димњака	0,20 "
е). за чишћење чукова до $2\frac{1}{2}$ метра уједно са пећима	0,20 "
ж). за чишћење чукова од $2\frac{1}{2}$ метра на више уједноса пећима	0,40 "
з). за паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	1,50 "

II. ИЗВОЖЊА ТУВРЕТА:

а). за собу и кујну или мањи дућан са собом	0,20 "
б). 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом	0,60 "
в). 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале	1,00 "

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА:

а). од кубног метра	10,00 "
б). од акова	0,50 "

IV. ПОСТАРИНА:

а). марка за пашче једном за свагда	3,00 "
б). марка за кују	6,00 "
в). обновљање изгубљене марке стаје половину цене	

V ГРОВАРИНА:

а). гроб за децу	7 дин.
б). гроб за одрасле	12 "
в). мала гробница	555 "
г). већа гробница	967 "
д). велика гробница	1207 "

VI. МРТВАЧКА КОЛА:

а). мртвачка кола стара са 2 коња	12,90 д.
б). мртвачка кола нова са 2 коња	36,90
в). мртвачка кола нова са 4 коња	72 "

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 24. до 28. Маја закључно прешло је преко општинских кантара:

ТЕЖИНА КИЛОГР.	ЧЕГА	100 к. просе- чна цена дин.	ТЕЖИНА КИЛОГР.	ЧЕГА	100 к. просе- чна цена дин.
10,000	Брашна шенич.	— —	2,390	Сена	5—
15,924	Брашна кукуруз.	14—	631	Сламе	— —
21,429	Шенице	15·50		Коре брезове.	8—
10,303	Кукуруза	12—	26	Воска	— —
179	Ражи	13—	2,508	Кајмака	115
414	Очињака	— —	368	Сира	45—
895	Јечма	12—		Лоја нетопљена	— —
2,198	Овса	14·25		Масти	110
342	Кукуруз нови	— —		Сланине	— —
	Шасуља	19·50		Сува меса	— —
	Кромпира нова	13—	142	Вуне непране	112
	Арпаџика	— —	7,080	Свиња дебелих	80—
	Црна лука	18—		Угљена камена	— —
	Бела лука	— —		Кумура дрвена	— —
	Лука арсламе	— —	31,490	Креча	3—
	Јабука	— —		Литара	
	Крушака	— —		Ораја	8,160
	Грожђа	— —		Вина прна	20—
	Шљива сирових	— —	2,010	Вина бела	— —
	Сувих шљива	— —		Ракије шљ. меке	26—
				Ракије ком. ѡуте	— —

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.